

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษ จากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีในการเก็บตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience) เก็บจากตลาดนัดโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ เชียงใหม่ ตลาดนัดโรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย ตลาดนัดโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย และตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาค่าสถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 67.0 มีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี ร้อยละ 36.5 สถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 58.5 มีระดับการศึกษาสูงสุดเป็นปริญญาตรี ร้อยละ 49.0 อาชีพหลักข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 43.0 มีรายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001 - 20,000 บาท ร้อยละ 35.0 ซื้อผักปลอดสารพิษมากกว่าผักทั่วไป ร้อยละ 52.0 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าผักปลอดสารพิษคือ ผักที่ไม่ใช้สารเคมีในการเพาะปลูกเลย ร้อยละ 73.5 มีความคิดเห็นว่าผักปลอดสารพิษคือ ผักที่ใช้ปุ๋ยเคมีในระยะเริ่มต้นของการเพาะปลูกจากนั้นจะไม่มีการใช้สารเคมีในการผลิตอีก ร้อยละ 37.5 มีความคิดเห็นว่าผักปลอดสารพิษคือผักที่ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชแต่มีระยะเวลาการเก็บที่ไม่อันตรายนั้น ร้อยละ 42.0 และมีความระมัดระวังใส่ใจในสุขภาพมาก ร้อยละ 46.5

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เลือกประเภทของผักปลอดสารพิษที่นิยมซื้อมากที่สุดคือ ผักกาดชนิดต่างๆ ร้อยละ 66.5 ตัดสินใจเลือกซื้อผักปลอดสารพิษด้วยตัวเอง ร้อยละ 48.5 ซื้อผักปลอดสารพิษ 2 – 3 วันต่อครั้ง ร้อยละ 43.0 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษในช่วงเวลา 6.00 – 10.00 น. ร้อยละ 46.0 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรจากตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร มช. ร้อยละ 61.3 ตามสถานที่อื่นๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษจากตลาดสด คิดเป็นร้อยละ 49.0 เหตุผลของการซื้อผักปลอดสารพิษเพราะหลีกเลี่ยงอันตรายจากสารเคมีตกค้างในผัก ร้อยละ 88.0 สื่อที่ทำให้รับทราบข้อมูลผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรจากการแนะนำของเพื่อน/ญาติ/ครอบครัว ร้อยละ 58.5 แหล่งข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อ ร้อยละ 47.0 เกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อผักปลอดสารพิษโดยพิจารณาคุณภาพของสินค้า ร้อยละ 74.5 ปริมาณเฉลี่ยในการซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้งครั้งละ 1 – 2 กิโลกรัม ร้อยละ 50.5 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในซื้อผักปลอดสารพิษครั้งละ 51 – 100 บาท ร้อยละ 39.5 ซื้อผักปลอดสารพิษแล้วส่วนใหญ่มีความพอใจมาก ร้อยละ 63.0 และมีการชักชวนให้คนอื่นมาซื้อผักปลอดสารพิษร้อยละ 95.5

ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด

ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจัยโดยรวมที่มีผลอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 4.06) ปัจจัยทางด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.05) ปัจจัยทางด้านราคา (ค่าเฉลี่ย 3.69) และ ปัจจัยโดยรวมที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยทางการส่งเสริมการตลาด (ค่าเฉลี่ย 3.29)

ปัจจัยย่อยทางด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญระดับมากในเรื่อง มั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.49) รองลงมาคือมีป้ายรับรองมาตรฐานความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย 4.22) มีผักหลายชนิดให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 4.19) ดูจากลักษณะภายนอก เช่น ความสด ความสวยงาม สีสด น่ารักประทาน (ค่าเฉลี่ย 4.02) มีขนาดเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.95) คำเนื่งถึงรสชาติของผักปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 3.85) และบรรจุภัณฑ์ที่สะดวก (ค่าเฉลี่ย 3.70)

ปัจจัยย่อยทางด้านราคาที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับมากใน เรื่องราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.23) รองลงมาคือมีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.91) มีหลายระดับราคาให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 3.60) และราคาต่อรองได้ (ค่าเฉลี่ย 3.48) ให้ความสำคัญระดับปานกลางใน เรื่องได้รับส่วนลดจากการซื้อ (ค่าเฉลี่ย 3.25)

ปัจจัยย่อยทางด้านช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับมากใน เรื่องความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.27) รองลงมาคือใกล้บ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.13) มีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย (ค่าเฉลี่ย 4.09) วันในการจัดจำหน่ายมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.05) การจัดวางสินค้ามีระเบียบหาของได้ง่าย (ค่าเฉลี่ย 4.02) มีบรรยากาศของตลาดนัด (ค่าเฉลี่ย 3.95) และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผักปลอดสารพิษภายในสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 3.82)

ปัจจัยย่อยทางการส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับมากในเรื่อง ทัศนคติของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 3.96) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับปานกลาง ในเรื่องการให้ใบความรู้แนบกับสินค้า (ค่าเฉลี่ย 3.39) รองลงมาคือ การให้ลูกค้าเข้าเยี่ยมชมแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.35) การพบปะระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค (ค่าเฉลี่ย 3.32) การจัดกิจกรรมเพื่อให้ลูกค้ามีส่วนร่วมกับเกษตรกรในช่วงเทศกาลต่างๆ เช่น จัดการแข่งขันเก็บผักในวันปีใหม่ (ค่าเฉลี่ย 3.11) มีบริการน้ำดื่มสมุนไพรทุกต้นเดือน (ค่าเฉลี่ย 2.96) และมีการลด แลก แจก แถมผักปลอดสารพิษ ในบางโอกาส (ค่าเฉลี่ย 2.92)

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยทางการตลาดในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ

เพศชาย

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย นิยมซื้อผักชนิดต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 66.7 มีสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้มีส่วนตัดสินใจในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ คิดเป็นร้อยละ 50.0 ซื้อผักปลอดสารพิษ 2-3 วันต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.0 คิดเป็นร้อยละ 34.8 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษในช่วงเวลา 6.00 - 10.00 น. คิดเป็นร้อยละ 51.6 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรที่ตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร มช. คิดเป็นร้อยละ 71.2 สถานที่อื่นๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษคือตลาดสด คิดเป็นร้อยละ 48.5 สาเหตุที่เลือกซื้อผักปลอดสารพิษเพราะหลีกเลี่ยง

อันตรายจากสารเคมีตกค้างในผัก คิดเป็นร้อยละ 92.4 รับทราบข้อมูลผักปลอดสารพิษ จากเพื่อน/ญาติ/ครอบครัวแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 65.2 หาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ จากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อ คิดเป็นร้อยละ 47.0 มีเกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ โดยพิจารณาจากคุณภาพของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 75.8 ซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง โดยเฉลี่ยจำนวน 1 – 2 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 51.5 และซื้อผักปลอดสารพิษในแต่ละครั้งจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 51 – 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.0

เพศหญิง

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง นิยมซื้อผักชนิดต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 66.4 ตัดสินใจเลือกซื้อด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 51.5 ซื้อปลอดสารพิษ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 41.8 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษในช่วงเวลา 6.00 - 10.00 น. คิดเป็นร้อยละ 43.3 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรที่ตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร มช. คิดเป็นร้อยละ 56.0 สถานที่อื่นๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษคือ ท็อปซูเปอร์มาร์เก็ต คิดเป็นร้อยละ 50.7 สาเหตุที่เลือกซื้อผักปลอดสารพิษเพราะหลีกเลี่ยงอันตรายจากสารเคมีตกค้างในผัก คิดเป็นร้อยละ 85.8 รับทราบข้อมูลผักปลอดสารพิษจากการผ่านไปพบสถานที่จำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 59.7 หาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ จากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อ คิดเป็นร้อยละ 47.0 มีเกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ โดยพิจารณาจากคุณภาพของสินค้า คิดเป็น ร้อยละ 73.9 ซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง โดยเฉลี่ยจำนวน 1 – 2 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 50.0 และซื้อผักปลอดสารพิษในแต่ละครั้งจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 51 – 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.3

ตารางที่ 80 สรุปพฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่
จำแนกตามเพศ

พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจาก เกษตรกรในจังหวัด เชียงใหม่	เพศ	
	ชาย (n = 66)	หญิง (n = 134)
ประเภทของผักปลอดสารพิษที่นิยมซื้อ	ผักกาดชนิดต่างๆ	ผักกาดชนิดต่างๆ
ผู้มีส่วนตัดสินใจในการเลือกซื้อ ผักปลอดสารพิษ	สมาชิกในครอบครัว	ตัดสินใจด้วยตนเอง
ความถี่ในการซื้อผักปลอดสารพิษ	2-3 วันต่อครั้ง	สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
ช่วงเวลาที่นิยมซื้อผักปลอดสารพิษ	ช่วงเวลา 6.00 - 10.00 น.	ช่วงเวลา 6.00 - 10.00 น.
สถานที่ที่ซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกร	ตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่ม ผลผลิตทางการเกษตร มช.	ตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่ม ผลผลิตทางการเกษตร มช.
สถานที่อื่น ๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษ	ตลาดสด	ท็อปซูเปอร์มาร์เก็ต
สาเหตุที่ซื้อผักปลอดสารพิษ	เพราะหลีกเลี่ยงอันตราย จากสารเคมีตกค้างในผัก	เพราะหลีกเลี่ยงอันตราย จากสารเคมีตกค้างในผัก
สื่อที่ทำให้รับทราบข้อมูล ผักปลอดสารพิษจากเกษตรกร	จากเพื่อน/ญาติ/ ครอบครัวแนะนำ	การผ่านไปพบสถานที่ จำหน่าย
แหล่งข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ	จากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่ เคยซื้อ	จากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่ เคยซื้อ
เกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อ ผักปลอดสารพิษ	คุณภาพของสินค้า	คุณภาพของสินค้า
ปริมาณเฉลี่ยในการซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง	1 – 2 กิโลกรัม	1 – 2 กิโลกรัม
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง	เฉลี่ย 51 – 100 บาท	เฉลี่ย 51 – 100 บาท

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัด
เชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามเพศ ได้แก่

เพศชายให้ความสำคัญในระดับมาก เรื่องมั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.41) มี
ป้ายรับรองมาตรฐานความ (ค่าเฉลี่ย 4.14) มีผักหลากหลายชนิดให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 4.11)

เพศหญิงให้ความสำคัญระดับมากที่สุด เรื่องมั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.53) ให้
ความสำคัญระดับมาก มีป้ายรับรองมาตรฐานความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย 4.27) มีผักหลากหลายชนิด
ให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 4.22)

ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามเพศ ได้แก่

เพศชาย ให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.35) มีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย ใกล้บ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.06 เท่ากัน) มีบรรยากาศของตลาดนัด (ค่าเฉลี่ย 4.00)

เพศหญิง ให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.23) ใกล้บ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.16) มีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย (ค่าเฉลี่ย 4.11)

ปัจจัยด้านราคา ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามเพศ ได้แก่

เพศชาย ให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.12) มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.82) ให้ความสำคัญในระดับปานกลางเรียงตามลำดับ ได้แก่เรื่อง ราคาต่อรองได้ (ค่าเฉลี่ย 3.45) มีหลายระดับราคาให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 3.38)

เพศหญิง ให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.29) มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.95) มีหลายระดับราคาให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 3.71)

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามเพศ ได้แก่

เพศชาย ให้ความสำคัญระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องการให้ใบความรู้แนบกับสินค้า (ค่าเฉลี่ย 4.02) อธิบายของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 3.50) ให้ความสำคัญระดับปานกลางเรียงตามลำดับ ได้แก่เรื่อง การพบปะระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค (ค่าเฉลี่ย 3.45)

เพศหญิง ให้ความสำคัญระดับมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องอธิบายของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 3.93) ให้ความสำคัญในระดับปานกลางเรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องการให้ใบความรู้แนบกับสินค้า (ค่าเฉลี่ย 3.34) การให้ลูกค้าเข้าเยี่ยมชมแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.32)

ตารางที่ 81 สรุปปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามเพศ

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	เพศ	
	ชาย	หญิง
ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์	มั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.41) มาก	มั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.53) มากที่สุด
ปัจจัยทางด้านราคา	ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.12) มาก	ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.29) มาก
ปัจจัยทางการจัดจำหน่าย	ความสะอาดของสถานที่จัด จำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.35) มาก	ความสะอาดของสถานที่จัด จำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.23) มาก
ปัจจัยทางการส่งเสริมการตลาด	ให้ความรู้เกี่ยวกับสินค้า (ค่าเฉลี่ย 4.02) มาก	อรรถยาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 3.93) มาก

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยทางการตลาดในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามอายุ
อายุไม่เกิน 30 ปี

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี นิยมซื้อผักปลอดสารพิษประเภทผักกาดชนิดต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 53.7 ตัดสินใจเลือกซื้อผักปลอดสารพิษด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 51.9 ซื้อผักปลอดสารพิษสัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.6 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษในช่วงเวลา 6.00 - 10.00 น. คิดเป็นร้อยละ 44.4 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรที่ตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร มข. คิดเป็นร้อยละ 57.4 สถานที่อื่นๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษคือ ท็อปซูเปอร์มาร์เก็ต คิดเป็นร้อยละ 55.6 ซื้อผักปลอดสารพิษ เพราะหลีกเลี่ยงอันตรายจากสารเคมีตกค้างในผัก คิดเป็นร้อยละ 83.3 รับทราบข้อมูลผักปลอดสารพิษจากการผ่านไปพบสถานที่จำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 57.4 หาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 51.9 มีเกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ โดยพิจารณา

จากคุณภาพของสินค้า และความสดของผัก คิดเป็นร้อยละ 77.8 ซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง โดยเฉลี่ยจำนวน 1 – 2 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 50.0 และซื้อผักปลอดสารพิษในแต่ละครั้งจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 51 – 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.9

อายุ 31-50 ปี

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 31-50 ปี นิยมซื้อผักปลอดสารพิษประเภทผักกาดชนิดต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 80.8 ตัดสินใจเลือกซื้อผักปลอดสารพิษด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 43.8 ซื้อผักปลอดสารพิษ 2-3 วันต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.3 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษในช่วงเวลา 14.01 – 18.00 น. นิยมซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรที่ตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร มช. คิดเป็นร้อยละ 53.4 สถานที่อื่นๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษคือตลาดสด คิดเป็นร้อยละ 54.8 ซื้อผักปลอดสารพิษ เพราะหลีกเลี่ยงอันตรายจากสารเคมีตกค้างในผัก คิดเป็นร้อยละ 84.9 รับทราบข้อมูลผักปลอดสารพิษ จากการผ่านไปพบสถานที่จำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 57.5 หาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ จากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อ คิดเป็นร้อยละ 50.7 มีเกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ โดยพิจารณาจากคุณภาพของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 71.2 ซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง โดยเฉลี่ยจำนวน 1 – 2 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 52.1 และซื้อผักปลอดสารพิษในแต่ละครั้ง จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 51 – 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.9

อายุ 51 ปีขึ้นไป

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป นิยมซื้อผักปลอดสารพิษประเภท ผักพื้นบ้านตามฤดูกาล คิดเป็นร้อยละ 63.0 ตัดสินใจเลือกซื้อผักปลอดสารพิษด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 50.7 ซื้อผักปลอดสารพิษ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.8 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษในช่วงเวลา 6.00 - 10.00 น. คิดเป็นร้อยละ 53.4 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรที่ตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร มช. คิดเป็นร้อยละ 71.2 สถานที่อื่นๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษคือตลาดสด และท็อปซูเปอร์มาร์เก็ตเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 39.7 ซื้อผักปลอดสารพิษ เพราะหลีกเลี่ยงอันตรายจากสารเคมีตกค้างในผัก คิดเป็นร้อยละ 94.5 รับทราบข้อมูลผักปลอดสารพิษจากเพื่อน/ญาติ/ครอบครัวแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 69.9 หาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ จากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อ คิดเป็นร้อยละ 53.4 มีเกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ โดยพิจารณาจากคุณภาพของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 75.3 ซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง โดยเฉลี่ยจำนวน 1 – 2 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 49.3 และซื้อผักปลอดสารพิษในแต่ละครั้งจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 51 – 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.0

ตารางที่ 82 สรุปพฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัด เชียงใหม่ จำแนกตามอายุ

พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผัก ปลอดสารพิษจากเกษตรกรใน จังหวัด เชียงใหม่	อายุ		
	ไม่เกิน 30 ปี (n = 54)	31 – 50 ปี (n = 73)	51 ปีขึ้นไป (n = 73)
ประเภทของผักปลอดสารพิษที่นิยม ซื้อ	ผักกาดชนิดต่างๆ	ผักกาดชนิดต่างๆ	ผักพื้นบ้านตาม ฤดูกาล
ผู้มีส่วนตัดสินใจในการเลือกซื้อ ผักปลอดสารพิษ	ตัดสินใจด้วยตนเอง	ตัดสินใจด้วยตนเอง	ตัดสินใจด้วยตนเอง
ความถี่ในการซื้อผักปลอดสารพิษ	สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	2-3 วันต่อครั้ง	สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
ช่วงเวลาที่นิยมซื้อผักปลอดสารพิษ	ช่วงเวลา 6.00 – 10.00น.	ช่วงเวลา 14.01- 18.00 น.	ช่วงเวลา 6.00- 10.00 น.
สถานที่ที่ซื้อผักปลอดสารพิษจาก เกษตรกร	ตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อ เพิ่มผลผลิตทาง การเกษตร มช.	ตลาดนัดศูนย์วิจัย เพื่อเพิ่มผลผลิตทาง การเกษตร มช.	ตลาดนัดศูนย์วิจัย เพื่อเพิ่มผลผลิตทาง การเกษตร มช.
สถานที่อื่น ๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษ	ท็อปซูเปอร์มาร์เก็ต	ตลาดสด	ตลาดสดและ ท็อปซูเปอร์มาร์เก็ต
สาเหตุที่ซื้อผักปลอดสารพิษ	เพราะหลีกเลี่ยง อันตรายจากสารเคมี ตกค้างในผัก	เพราะหลีกเลี่ยง อันตรายจากสารเคมี ตกค้างในผัก	เพราะหลีกเลี่ยง อันตรายจากสารเคมี ตกค้างในผัก
สื่อที่ทำให้รับทราบข้อมูล ผักปลอดสารพิษจากเกษตรกร	การผ่านไปพบ สถานที่จำหน่าย	การผ่านไปพบ สถานที่จำหน่าย	การผ่านไปพบ สถานที่จำหน่าย
แหล่งข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ	อินเทอร์เน็ต	จากเพื่อน/ญาติ/หรือ คนที่เคยซื้อ	จากเพื่อน/ญาติ/หรือ คนที่เคยซื้อ

ตารางที่ 82 (ต่อ) สรุปพฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัด เชียงใหม่ จำแนกตามอายุ

พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัด เชียงใหม่	อายุ		
	ไม่เกิน 30 ปี (n = 54)	31 – 50 ปี (n = 73)	51 ปีขึ้นไป (n = 73)
เกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ	คุณภาพของสินค้า	คุณภาพของสินค้า	คุณภาพของสินค้า
ปริมาณเฉลี่ยในการซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง	1 – 2 กิโลกรัม	1 – 2 กิโลกรัม	1 – 2 กิโลกรัม
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง	เฉลี่ย 51 – 100 บาท	เฉลี่ย 51 – 100 บาท	เฉลี่ย 51 – 100 บาท

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัด เชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามอายุ ได้แก่

อายุไม่เกิน 30 ปี ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องมั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.28) มีป้ายรับรองมาตรฐานความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย 4.19) ดูจากลักษณะภายนอก เช่น ความสด ความสวยงาม สีสด น่ารับประทาน (ค่าเฉลี่ย 4.07)

อายุ 31-50 ปี ให้ความสำคัญระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องมั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.52) ให้ความสำคัญระดับมากเรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องมีป้ายรับรองมาตรฐานความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย 4.30) มีผักหลากหลายชนิดให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 4.27)

อายุ 51 ปีขึ้นไป ให้ความสำคัญระดับมากที่สุด ได้แก่ เรื่องมั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.62) ให้ความสำคัญระดับมากเรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องมีผักหลากหลายชนิดให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 4.23) มีป้ายรับรองมาตรฐานความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย 4.18)

ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามอายุ ได้แก่

อายุไม่เกิน 30 ปี ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องความสะอาดของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.22) ใกล้บ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียนและการจัดวางสินค้ามีระเบียบหางของได้ง่าย (ค่าเฉลี่ย 4.04 เท่ากัน) วันในการจัดจำหน่ายมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.96)

อายุ 31-50 ปี ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องความสะอาดของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.29) มีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย (ค่าเฉลี่ย 4.27) ใกล้บ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.26)

อายุ 51 ปีขึ้นไป ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องความสะอาดของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.29) ใกล้บ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียนและวันในการจัดจำหน่าย มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.07 เท่ากัน) มีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย (ค่าเฉลี่ย 4.05)

ปัจจัยด้านราคา ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามอายุ ได้แก่

อายุไม่เกิน 30 ปี ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.24) มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 4.02) ราคาต่อรองได้ (ค่าเฉลี่ย 3.61)

อายุ 31-50 ปี ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.19) มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.86) มีหลายระดับราคาให้ (ค่าเฉลี่ย 3.79)

อายุ 51 ปีขึ้นไป ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.27) มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.86) มีหลายระดับราคาให้ (ค่าเฉลี่ย 3.48)

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามอายุ ได้แก่

อายุไม่เกิน 30 ปี ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่องอรรถาธิบายของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 4.04) การให้ใบความรู้แนบกับสินค้า (ค่าเฉลี่ย 3.52) ให้ความสำคัญระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ ได้แก่ เรื่อง การให้ลูกค้าเข้าเยี่ยมชมแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มเกษตรกร และการพบปะระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค (ค่าเฉลี่ย 3.44 เท่ากัน)

อายุ 31-50 ปี ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องอรรถาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 3.84) ให้ความสำคัญระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องการให้ใบความรู้แนบกับสินค้า (ค่าเฉลี่ย 3.30) การให้ลูกค้าเข้าเยี่ยมชมแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.26)

อายุ 51 ปีขึ้นไป ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องอรรถาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 4.03) ให้ความสำคัญระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องการให้ใบความรู้แนบกับสินค้า (ค่าเฉลี่ย 3.40) การให้ลูกค้าเข้าเยี่ยมชมแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.37)

ตารางที่ 83 สรุปปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามอายุ

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	อายุ		
	ไม่เกิน 30 ปี (n = 54)	31 – 50 ปี (n = 73)	51 ปีขึ้นไป (n = 73)
ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์	มั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.28) มาก	มั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.52) มากที่สุด	มั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.62) มากที่สุด
ปัจจัยทางด้านราคา	ราคาที่เหมาะสมกับ คุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.24) มาก	ราคาที่เหมาะสมกับ คุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.19) มาก	ราคาที่เหมาะสมกับ คุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.27) มาก
ปัจจัยทางการจัดจำหน่าย	ความสะดวกของสถานที่ จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.22) มาก	ความสะดวกของสถานที่ จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.29) มาก	ความสะดวกของสถานที่ จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.29) มาก
ปัจจัยทางการส่งเสริมการตลาด	อรรถาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 4.04) มาก	อรรถาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 3.84) มาก	อรรถาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 4.03) มาก

ส่วนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยทางการตลาดในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี นิยมซื้อผักปลอดสารพิษประเภทผักกาดชนิดต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 72.0 สมาชิกในครอบครัวเป็นผู้มีส่วนตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 46.0 ซื้อผักปลอดสารพิษ 2-3 วันต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.0 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษในช่วงเวลา 6.00 - 10.00 น. คิดเป็นร้อยละ 60.0 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรที่โรงเรียนวัดโนนทัยพยับ คิดเป็นร้อยละ 72.0 สถานที่อื่น ๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษคือ ตลาดสด คิดเป็นร้อยละ 62.0 ซื้อผักปลอดสารพิษ เพราะหลีกเลี่ยงอันตรายจากสารเคมีตกค้างในผัก คิดเป็นร้อยละ 84.0 รับทราบข้อมูลผักปลอดสารพิษ จากเพื่อน/ญาติ/ครอบครัวแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 64.0 หาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ จากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อ คิดเป็นร้อยละ 44.0 มีเกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ โดยพิจารณาจากคุณภาพของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 68.0 ซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง โดยเฉลี่ยจำนวน 1-2 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 56.0 และซื้อผักปลอดสารพิษในแต่ละครั้ง จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 51 – 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.0

ปริญญาตรี

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษاپริญญาตรี นิยมซื้อผักปลอดสารพิษประเภทผักกาดชนิดต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 69.4 ตัดสินใจเลือกซื้อผักปลอดสารพิษด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 49.0 ซื้อผักปลอดสารพิษ 2-3 วันต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 41.8 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษในช่วงเวลา 14.01 – 18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 51.0 ซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรที่ตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร มช. คิดเป็นร้อยละ 54.0 สถานที่อื่น ๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษคือ ท็อปซูเปอร์มาร์เก็ต คิดเป็นร้อยละ 57.1 ซื้อผักปลอดสารพิษ เพราะหลีกเลี่ยงอันตรายจากสารเคมีตกค้างในผัก คิดเป็นร้อยละ 86.7 รับทราบข้อมูลผักปลอดสารพิษ จากการผ่านไปพบสถานที่จำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 63.3 หาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ จากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อ คิดเป็นร้อยละ 49.0 มีเกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ โดยพิจารณาจากคุณภาพของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 78.6 ซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง โดยเฉลี่ยจำนวน 1-2 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 56.1 และซื้อผักปลอดสารพิษในแต่ละครั้งจะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 51 – 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.8

สูงกว่าปริญญาตรี

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี นิยมซื้อผักปลอดสารพิษประเภท ผักคะน้า คิดเป็นร้อยละ 69.2 ตัดสินใจเลือกซื้อผักปลอดสารพิษด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 51.9 ซื้อผักปลอดสารพิษ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.3 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษในช่วงเวลา 6.00 - 10.00 น. คิดเป็นร้อยละ 55.8 นิยมซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรที่โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ คิดเป็นร้อยละ 75.0 สถานที่อื่นๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษคือ ตลาดสด และที่อพซูเปอร์มาร์เก็ต คิดเป็นร้อยละ 40.4 เท่ากัน ซื้อผักปลอดสารพิษ เพราะหลีกเลี่ยงอันตรายจากสารเคมีตกค้างในผัก คิดเป็นร้อยละ 94.2 รับทราบข้อมูลผักปลอดสารพิษ จากเพื่อน/ญาติ/ครอบครัวแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 65.4 หาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ จากนิตยสาร หนังสือพิมพ์ หรือวารสารต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 55.8 เกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ โดยพิจารณาจากคุณภาพของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 73.1 ซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง โดยเฉลี่ยน้อยกว่า 1 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 38.5 และซื้อผักปลอดสารพิษในแต่ละครั้ง จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 51 – 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.5

ตารางที่ 84 สรุปพฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัด เชียงใหม่
จำแนกตามระดับการศึกษา

พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผัก ปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัด เชียงใหม่	ระดับการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 50)	ปริญญาตรี (n = 98)	สูงกว่าปริญญาตรี (n = 52)
ประเภทของผักปลอดสารพิษที่นิยม ซื้อ	ผักกาดชนิดต่างๆ	ผักกาดชนิดต่างๆ	ผักคะน้า
ผู้มีส่วนตัดสินใจในการเลือกซื้อ ผักปลอดสารพิษ	สมาชิกในครอบครัว	ตัดสินใจด้วยตนเอง	ตัดสินใจด้วยตนเอง
ความถี่ในการซื้อผักปลอดสารพิษ	2-3 วันต่อครั้ง	2-3 วันต่อครั้ง	สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
ช่วงเวลาที่นิยมซื้อผักปลอดสารพิษ	ช่วงเวลา 6.00 – 10.00 น.	ช่วงเวลา 14.01- 18.00 น.	ช่วงเวลา 6.00 – 10.00 น.
สถานที่ที่ซื้อผักปลอดสารพิษจาก เกษตรกร	โรงเรียนวัดโนนทัย พ่าย	ตลาดนัดศูนย์วิจัย เพื่อเพิ่มผลผลิตทาง การเกษตร มช.	โรงเรียนวัดโนนทัย พ่าย
สถานที่อื่น ๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษ	ตลาดสด	ท็อปซูเปอร์มาร์เก็ต	ตลาดสด และ ท็อปซูเปอร์มาร์เก็ต
สาเหตุที่ซื้อผักปลอดสารพิษ	เพราะหลีกเลี่ยง อันตรายจากสารเคมี ตกค้างในผัก	เพราะหลีกเลี่ยง อันตรายจากสารเคมี ตกค้างในผัก	เพราะหลีกเลี่ยง อันตรายจากสารเคมี ตกค้างในผัก
สื่อที่ทำให้รับทราบข้อมูลผักปลอด สารพิษจากเกษตรกร	จากเพื่อน/ญาติ/ ครอบครัวแนะนำ	การผ่านไปพบ สถานที่จำหน่าย	จากเพื่อน/ญาติ/ ครอบครัวแนะนำ

ตารางที่ 84 (ต่อ) สรุปพฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัด เชียงใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษา

พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัด เชียงใหม่	ระดับการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 50)	ปริญญาตรี (n = 98)	สูงกว่าปริญญาตรี (n = 52)
แหล่งข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ	จากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อ	จากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อ	นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หรือวารสารต่าง ๆ
เกณฑ์การประเมินเพื่อเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ	คุณภาพของสินค้า	คุณภาพของสินค้า	คุณภาพของสินค้า
ปริมาณเฉลี่ยในการซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง	1 – 2 กิโลกรัม	1 – 2 กิโลกรัม	น้อยกว่า 1 กิโลกรัม
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซื้อผักปลอดสารพิษแต่ละครั้ง	เฉลี่ย 51 – 100 บาท	เฉลี่ย 51 – 100 บาท	เฉลี่ย 51 – 100 บาท

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัด เชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามระดับการศึกษา ได้แก่

ต่ำกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องมีป้ายรับรองมาตรฐานความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย 4.24) มั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.10) มีผักหลากหลายชนิดให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 3.98) คำนึงถึงรสชาติของผักปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 3.86)

ปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมากที่สุดได้แก่เรื่อง มั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.54) ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องมีป้ายรับรองมาตรฐานความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย 4.32) มีผักหลากหลายชนิดให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 4.23)

สูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมากที่สุดได้แก่เรื่อง มั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.63) ให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องมีผักหลากหลายชนิดให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 4.29) มีป้ายรับรองมาตรฐานความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย 4.17)

ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามระดับการศึกษา ได้แก่

ต่ำกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมากเรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องความสะอาดของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.04) การจัดวางสินค้ามีระเบียบหาของได้ง่าย (ค่าเฉลี่ย 3.92) ใกล้เคียงบ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 3.90)

ปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องความสะอาดของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.27) ใกล้เคียงบ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.18) มีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย (ค่าเฉลี่ย 4.13)

สูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมากที่สุดในเรื่อง ความสะอาดของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.50) และให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องวันในการจัดจำหน่ายมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.27) มีสถานที่จอดรถสะดวกสบายและใกล้บ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.25 เท่ากัน)

ปัจจัยด้านราคา ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามระดับการศึกษา ได้แก่

ต่ำกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ ในเรื่องราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.20) มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.50) และให้ความสำคัญระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องมีหลายระดับราคาให้เลือกและราคาต่อรองได้ (ค่าเฉลี่ย 3.38 เท่ากัน)

ปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.16) มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 4.09) มีหลายระดับราคาให้เลือก (ค่าเฉลี่ย 3.72)

สูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.40) มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 3.94) ราคาต่อรองได้ (ค่าเฉลี่ย 3.63)

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรใน จังหวัดเชียงใหม่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก จำแนกตามระดับการศึกษา ได้แก่

ต่ำกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมากใน เรื่องอรรถยาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 3.94) ให้ความสำคัญระดับปานกลางเรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องการพบปะระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค (ค่าเฉลี่ย 3.46) การให้ลูกค้าเข้าเยี่ยมชมแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.30)

ปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมากใน เรื่องอรรถยาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 3.91) ให้ความสำคัญในระดับปานกลางเรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องการให้ใบความรู้แนบกับสินค้า (ค่าเฉลี่ย 3.44) การให้ลูกค้าเข้าเยี่ยมชมแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.30)

สูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมากเรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องอรรถยาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 4.08) การให้ลูกค้าเข้าเยี่ยมชมแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.50) ให้ความสำคัญในระดับปานกลางเรียงตามลำดับได้แก่ เรื่องการให้ใบความรู้แนบกับสินค้า (ค่าเฉลี่ย 3.46)

ตารางที่ 85 สรุปปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกร ในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษา

พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่	ระดับการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 50)	ปริญญาตรี (n = 98)	สูงกว่าปริญญาตรี (n = 52)
ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์	มีป้ายรับรองมาตรฐานความปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย 4.24) มาก	มั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.54) มาก	มั่นใจว่าปลอดสารพิษ (ค่าเฉลี่ย 4.63) มากที่สุด
ปัจจัยทางด้านราคา	ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.20) มาก	ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.16) มาก	ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.40) มาก
ปัจจัยทางการจัดจำหน่าย	ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.04) มาก	ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.27) มาก	ความสะดวกของสถานที่จัดจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 4.50) มากที่สุด
ปัจจัยทางการส่งเสริมการตลาด	อรรถยาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 3.94) มาก	อรรถยาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 3.91) มาก	อรรถยาศัยของผู้ขาย (ค่าเฉลี่ย 4.08) มาก

ส่วนที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่พบจากการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามพบปัญหาและมีข้อเสนอแนะ มากที่สุดคือ ปัญหาทางด้านผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ไม่มีความมั่นใจในคุณภาพความปลอดภัยของผัก เนื่องจากไม่มีการแสดงผลการสุ่มตรวจสอบสารเคมีในผักของร้านค้าที่นำผักมาจำหน่าย ให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจ

ความหลากหลายของประเภทผักมีให้เลือกน้อย เนื่องจากเกษตรกรปลูกผักเหมือนกัน จึงทำให้ทุกร้านมีผักประเภทเดียวกันหมด มีบางร้านเท่านั้นที่มีผักแตกต่างเพิ่มมาเพียง 1-2 ชนิดเท่านั้น

ปัญหาทางด้านราคา ผักบางร้านมีราคาสูงเกินความเป็นจริง

ปัญหาทางการส่งเสริมการตลาด เป็นข้อเสนอแนะ ให้มีการแนะนำประโยชน์ของผักพร้อมทั้งวิธีปรุงอาหารเพื่อให้ผู้บริโภคมีความต้องการซื้อเพิ่มขึ้น และควรณรงค์การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกเพื่อช่วยกันลดภาวะโลกร้อน

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค (Analysis Consumer Behavior)

เป็นการค้นหาหรือวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมและการซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภค เพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการและพฤติกรรมในการซื้อ และการใช้ ของผู้บริโภค โดยใช้คำถาม 6Ws และ 1H ที่ใช้ค้นหาลักษณะพฤติกรรมผู้บริโภค ทำให้พบว่า

ใครอยู่ในตลาดเป้าหมาย

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี สถานภาพสมรสแล้ว ระดับการศึกษาสูงสุดเป็นปริญญาตรี อาชีพหลักข้าราชการ /พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีรายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001 - 20,000 บาท ซื้อผักปลอดสารพิษมากกว่าผักทั่วไป มีความคิดเห็นว่าผักปลอดสารพิษคือ ผักที่ไม่ใช้สารเคมีในการเพาะปลูก และมีความระมัดระวังใส่ในสุขภาพมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ธิติมา เทียนไพโร (2550) ที่ศึกษา พฤติกรรมการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีช่วงอายุ 41-50 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี และมีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 9,001-12,000 บาท

ผู้บริโภคซื้ออะไร

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามนิยมเลือกผักปลอดสารพิษประเภทผักกาดชนิดต่างๆ มากที่สุดคือ รองลงมาคือ ผักคะน้า ผักพื้นบ้านตามฤดูกาล ผักบุ้ง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธิติมา เทียนไพโร (2550) ที่ศึกษา พฤติกรรมการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าผักที่กลุ่มตัวอย่างนิยมซื้อได้แก่ ผักกาดชนิดต่างๆ ผักคะน้า ผักบุ้ง ถัวชนิดต่างๆ กะหล่ำปลี แครอท แตงกวา มะเขือ และมะเขือเทศ ตามลำดับ

ทำไมผู้บริโภคถึงซื้อ

จากการศึกษาพบว่าเหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามซื้อผักปลอดสารพิษเพราะต้องการหลีกเลี่ยงอันตรายจากสารเคมีตกค้างในผัก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิไล ท้วมกัลดี (2543) ที่ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อและพฤติกรรมการบริโภคผักปลอดสารพิษ พบว่า โดยรวมผู้บริโภคมีความเห็นว่าผักปลอดสารพิษมีประโยชน์ มีคุณค่าอาหาร ลดความเสี่ยงในการสะสมพิษของร่างกายและสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับการศึกษาของ ชีรนุช ทำเลทอง (2545) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่มีต่อผักปลอดสารพิษกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครฯ พบว่า ผลจากความคิดเห็นของผู้บริโภคที่คำนึงถึงคุณค่าทางโภชนาการ และความปลอดภัยจากสารพิษนี้เองเป็นสาเหตุและแรงกระตุ้นที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดการยอมรับผักปลอดสารพิษและตัดสินใจซื้อผักปลอดสารพิษมากขึ้น

ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจซื้อผักปลอดสารพิษ คือ ตัดสินใจเลือกซื้อผักปลอดสารพิษด้วยตัวเอง รองลงมาคือ สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธิดิมา เทียนไพโร (2550) ที่ศึกษา พฤติกรรมการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ผู้มีส่วนในการตัดสินใจซื้อผักปลอดสารพิษ คือ ผู้ซื้อตัดสินใจเอง รองลงมาคือ สมาชิกในครอบครัว

ผู้บริโภคซื้อเมื่อใด

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซื้อผักปลอดสารพิษ 2 – 3 วันต่อครั้ง ในช่วงเวลา 6.00 – 10.00 น. ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากส่วนใหญ่เลือกซื้อผักที่ตลาดนัด ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเกษตรกรที่จำหน่ายผักที่ตลาดนัดฯ นำผักออกมาจำหน่ายตั้งแต่ 5.00 น. จึงทำให้ผู้บริโภคที่อยากได้ผักคุณภาพดี โดยมีโอกาสในการเลือกซื้อสินค้า ทำให้ต้องมาซื้อในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ธิดิมา เทียนไพโร (2550) ที่ศึกษาพฤติกรรมการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ช่วงเวลาที่นิยมเลือกซื้อ ระหว่าง 18.01-22.00 น. ทั้งนี้เนื่องจากสถานที่ในการเก็บแบบสอบถามเก็บคือ ร้านบ้านผักสด เทศโก้โลดส์ บิ๊กซีซูเปอร์เซ็นเตอร์ แม็คโคร สาขาสุราษฎร์ธานี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทดังนั้นช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเลิกงานจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างนิยมไปเลือกซื้อผักปลอดสารพิษตามสถานที่ดังกล่าวมากที่สุด

ผู้บริโภคซื้อที่ไหน

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ซื้อที่จากตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รองลงมาคือ โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย สถานที่อื่นๆ ที่ซื้อผักปลอดสารพิษ คือ ตลาดสด รองลงมาคือ ท็อปซูเปอร์มาร์เก็ต ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชีรนุช ทำเลทอง (2545) ที่ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่มีต่อผักปลอดสารพิษกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครฯ พบว่า สถานที่ซื้อผักของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นิยมซื้อผักจากซูเปอร์มาร์เก็ตและตลาดสด

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผักปลอดสารพิษที่จำหน่ายในตลาดสดจะมีเกษตรกรอิสระที่ปลูกผักปลอดสารพิษภายในครัวเรือนนำออกมาจำหน่ายที่ตลาดใกล้บ้าน และมีพ่อค้าคนกลางบางรายที่รับผักปลอดสารจากมูลนิธิโครงการหลวงมาจำหน่ายในตลาดสด เช่น ตลาด ศิริวัฒนา เป็นต้น ส่วนในซูเปอร์มาเก็ต เป็นผักที่มีการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้

ผู้บริโภคซื้ออย่างไร

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีกระบวนการซื้อในขั้นตอนการรับรู้ถึงปัญหา คือ ต้องการหลีกเลี่ยงอันตรายจากสารเคมีตกค้างเนื่องจากสารเคมีที่ตกค้างในผักเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ในขั้นการค้นหาข้อมูล คือ หาข้อมูลเกี่ยวกับผักปลอดสารพิษจากการแนะนำของเพื่อน/ญาติ/ครอบครัว และประเมินผลทางเลือก โดยการหาข้อมูลเพิ่มเติมจาก สารพิษจากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อและนิตยสาร หนังสือพิมพ์ หรือวารสารต่าง ๆ แล้วถึงตัดสินใจซื้อในขั้นการซื้อจะใช้เกณฑ์คุณภาพของสินค้า เช่น ความสดของผัก และการได้รับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ ซื้อครั้งละ 1 – 2 กิโลกรัม ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในซื้อผักปลอดสารพิษครั้งละ 51 – 100 บาท และในขั้นประเมินหลังการซื้อ คือ รู้สึกพอใจมากและจะชักชวนให้คนอื่นมาซื้อ

2. แนวคิดส่วนประสมทางการตลาด

สำหรับส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix หรือ 4P's) โดยปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยทางด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ปัจจัยด้านราคา และให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางได้แก่ ปัจจัยทางด้านส่งเสริมการตลาด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชิตินา เทียนไพโร (2550) ที่ศึกษา พฤติกรรมการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และด้านการจัดจำหน่ายเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการ

เลือกซื้อผักปลอดสารพิษในระดับมาก ปัจจัยด้านราคาและด้านการส่งเสริมการตลาดเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษในระดับปานกลาง

ด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับมากในเรื่อง มั่นใจว่าปลอดสารพิษ รองลงมาคือมีป้ายรับรองมาตรฐานความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธิตีมา เทียนไพโร (2550) ที่ศึกษา พฤติกรรมการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษในระดับมากที่สุด ได้แก่ คำนึงถึงความปลอดภัยจากการบริโภค

ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริโภคต้องการการรับรองผักปลอดสารพิษจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิไล ท้วมกลัด (2543) ที่ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อและพฤติกรรมการบริโภคผักปลอดสารพิษ พบว่า ผู้บริโภคยังไม่มี ความเชื่อถือในความปลอดภัยที่มีตรารับรองจากหน่วยงานอื่นๆ ยกเว้นการรับรองของกรมส่งเสริมการเกษตร

ด้านราคาที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับมากในเรื่องราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธิตีมา เทียนไพโร (2550) ที่ศึกษา พฤติกรรมการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษในระดับมาก ได้แก่ ราคาเหมาะสมไม่สูงจนเกินไป ใกล้เคียงกับราคาตลาด

ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับมากในเรื่องความสะอาดของสถานที่จัดจำหน่าย รองลงมาคือใกล้บ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ธิตีมา เทียนไพโร (2550) ที่ศึกษา พฤติกรรมการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษในระดับมาก ได้แก่ มีสถานที่จอดรถสะดวก ร้านค้าที่จำหน่ายมีชื่อเสียงน่าเชื่อถือ มีความคุ้นเคยกับร้านที่จำหน่ายและช่วงเวลาในการปิด-เปิด ร้านมีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานที่เก็บแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นซูเปอร์มาร์เก็ตซึ่งมีผู้ดูแลเรื่องของการรักษาความสะอาดของสถานที่จำหน่ายอยู่แล้ว จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกให้ความสำคัญเรื่องอื่น มากกว่าเรื่องของความสะอาด

ด้านการส่งเสริมการตลาดที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับมากในเรื่อง ทัศนคติของผู้ขาย ให้ความสำคัญระดับปานกลางในเรื่องการให้ใบความรู้แนบกับสินค้า ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ธิตีมา เทียนไพโร (2550) ที่ศึกษา พฤติกรรมการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัด

สุราษฎร์ธานี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษในระดับมาก ได้แก่ มีป้ายโฆษณาเกี่ยวกับผักปลอดสารพิษภายในร้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานที่เก็บแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นซูเปอร์มาร์เก็ตซึ่งไม่มีพนักงานขายหรือพนักงานที่คอยแนะนำสินค้าในแผนกผักสด

ข้อค้นพบ

จากการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษ จากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะซื้อผักปลอดสารพิษมากกว่าผักทั่วไป เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการใส่ใจในสุขภาพ อยู่ในระดับมากถึงปานกลาง ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่สนใจในเรื่องของสุขภาพ และการบริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อความที่ว่าผักปลอดสารพิษคือผักที่ไม่ใช้สารเคมีในการเพาะปลูกเลย ซึ่งเป็นการเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง มีเพียงบางส่วนที่เข้าใจถูกต้อง คือผักที่ใช้ปุ๋ยเคมีในระยะเริ่มต้นของการเพาะปลูกจากนั้นจะไม่มีการใช้สารเคมีในการผลิตอีก

3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับผักปลอดสารพิษจากการแนะนำของเพื่อน/ญาติ/ครอบครัว และการผ่านไปพบสถานที่จำหน่าย อีกทั้งการหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับผักปลอดสารพิษก็มาจากการแนะนำของเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อ เช่นกัน แสดงว่ามีการรับข้อมูลจากผู้อื่นมากกว่าการหาข้อมูลด้วยตนเอง

4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญระดับมากในเรื่องของการมั่นใจว่าปลอดสารพิษ จึงมาเลือกซื้อผักปลอดสารพิษที่ตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถานที่อื่นๆ ที่ไปเลือกซื้อ คือ ท็อปซูเปอร์มาร์เก็ต

5. ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับความไม่มั่นใจว่าผักปลอดสารพิษจริงแล้วถูกเกษตรกรหลอกขาย ผู้บริโภคยังต้องการ การรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ แสดงผ่านทางเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์การรับรองความปลอดภัยหรือปลอดสารพิษเพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้บริโภคมากขึ้น

จำแนกตามเพศ

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายส่วนใหญ่ ผู้มีส่วนตัดสินใจในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ คือ สมาชิกในครอบครัว เนื่องจากเพศชายอาจให้คนในครอบครัวหรือเพศหญิงเป็นผู้นำผักไปประกอบอาหาร

2. ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย ในส่วนของปัจจัยทางด้านการส่งเสริมการตลาดให้ความสำคัญในเรื่อง ให้ใบความรู้แนบกับสินค้าเป็นอันดับแรก ส่วนเพศหญิงให้ความสำคัญในเรื่องของ ทัศนคติของผู้ขายเป็นอันดับแรก

3. ผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง ในส่วนของปัจจัยทางด้านราคา เรื่องมีหลายระดับราคาให้เลือก เพศหญิงให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนเพศชายให้ความสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

จำแนกตามช่วงอายุ

1. ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่นิยมซื้อผักปลอดสารพิษประเภทผักพื้นบ้านตามฤดูกาลมากกว่าผักกาดชนิดต่างๆ อาจเนื่องมาจากผู้อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไปเป็นผู้ที่ห่วงใยสุขภาพมากเป็นพิเศษ จึงเลือกบริโภคผักพื้นบ้านตามฤดูกาลเนื่องจากผักที่ปลูกตามฤดูกาลมีศัตรูพืชน้อยและไม่ค่อยมีการใช้สารเคมีในการปลูก

2. ผู้ตอบแบบสอบถามช่วงอายุไม่เกิน 30 ปี ส่วนใหญ่หาข้อมูลเพิ่มเติมในการซื้อผักปลอดสารพิษจาก อินเทอร์เน็ต ซึ่งต่างจากช่วงอายุอื่นที่หาข้อมูลเพิ่มเติมจากเพื่อน/ญาติ/หรือคนที่เคยซื้อ

จำแนกตามระดับการศึกษา

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่นิยมซื้อผักปลอดสารพิษประเภท ผักคะน้า และผักพื้นบ้านตามฤดูกาลมากกว่าผักกาดชนิดต่าง ๆ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ผู้มีส่วนตัดสินใจในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษ คือ สมาชิกในครอบครัว

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่หาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากนิตยสาร หนังสือพิมพ์ หรือวารสารต่างๆ ซึ่งต่างจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและระดับการศึกษาปริญญาตรี ที่ส่วนใหญ่หาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษจากเพื่อน ญาติ หรือคนที่เคยซื้อแนะนำ

4. ในส่วนของปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญระดับมากในเรื่องการให้ลูกค้าเข้าเยี่ยมชมแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งต่างจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี ที่ให้ความสำคัญระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในการซื้อผักปลอดสารพิษ จากเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะโดยพิจารณาตามแต่ละปัจจัยดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกผักปลอดสารพิษในจังหวัดเชียงใหม่

ด้านผลิตภัณฑ์

ในการตัดสินใจซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคปัจจัยที่ให้ความสำคัญในระดับมากคือ เรื่องความมั่นใจว่าปลอดสารพิษ มีป้ายรับรองมาตรฐานความปลอดภัย มีผักหลายชนิดให้เลือก ดังนั้น เกษตรกรฯ จึงควรทำให้ผู้บริโภครู้สึกมั่นใจ เรื่องความปลอดภัยจากสารเคมีต่างๆ ที่ใช้ในการปลูกผักปลอดสารพิษ โดยการให้หน่วยงานที่ส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษออกเครื่องหมายการรับประกันการปลอดสารพิษในผักที่เกษตรกรจำหน่าย หรือเข้าร่วมโครงการเชียงใหม่อาหารปลอดภัย รับผิดชอบโดยแผนงานพืชอาหารเชียงใหม่ปลอดภัยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูกพืชอาหารปลอดภัย และส่งเสริมให้ประชาชนเลือกบริโภคพืชอาหารปลอดภัย (แผนงานพืชอาหารเชียงใหม่ปลอดภัย พ.ศ.2551-2554, 2551: ออนไลน์) หรือสามารถแจ้งความประสงค์ขอรับตรารับรองความปลอดภัยจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบกระบวนการผลิตและรับรองคุณภาพสินค้าเกษตร ได้กำหนดใช้เครื่องหมายรับรองความปลอดภัย Q เป็นสัญลักษณ์ของสินค้าเกษตรและอาหารที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบรับรองคุณภาพจากหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ, 2551: ออนไลน์) เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในคุณภาพของผักปลอดสารพิษ โดยมีการแสดงป้ายรับรองคุณภาพ ที่ป้ายหน้าร้าน โดยแสดงรายละเอียดให้ชัดเจน บอกทั้งปริมาณมาตรฐานที่รับรอง ราคาที่แน่นอน หากมีรายละเอียดของการแสดงปริมาณสารพิษที่ตรวจพบได้ก็จะทำให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจมากขึ้น และหมดข้อสงสัยในมาตรฐานความปลอดภัยของผักปลอดสารพิษ

เรื่องของความหลากหลาย เนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกเป็นเกษตรกรกลุ่มเดียวกันจึงอาจมีการปลูกชนิดของผักที่คล้ายคลึงกัน จึงทำให้ผักมีความหลากหลายน้อย จึงควรหาผักชนิดอื่นๆ ที่นอกเหนือจากผักในกลุ่มมาปลูกเพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภค

ด้านราคา

ในการตัดสินใจซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคปัจจัยที่ให้ความสำคัญในระดับมากคือ เรื่องการตั้งราคาให้เหมาะสมกับคุณภาพของผักปลอดสารพิษและการมีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน

ทั้งนี้ผู้ซื้อต้องได้รับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้จึงจะทำให้ผู้บริโภคยอมจ่ายในราคาที่เพิ่มขึ้น แต่หากราคาผักปลอดสารพิษมีราคาที่ไม่ต่างจากผักทั่วไปมากนักหรือมีการลดราคาผักบ้างในช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น วันขึ้นปีใหม่ ก็จะเป็นการกระตุ้นการซื้อผักของผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้นจากเดิมที่เคยซื้อเพียง ครั้งละ 1-2 กิโล และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 51-100 บาท ดังนั้นเกษตรกรควรให้ความสำคัญกับการได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ จึงจะทำให้สามารถตั้งราคาได้สูงเหมาะสมกับคุณภาพได้ และควรมีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจนด้วย

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

ในการตัดสินใจซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคปัจจัยที่ให้ความสำคัญในระดับมากคือ เรื่อง ความสะอาดของสถานที่จัดจำหน่าย ใกล้บ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียน มีสถานที่จอดรถ สะดวกสบาย ดังนั้นเกษตรกร จึงควรให้ความสำคัญกับความสะอาดของสถานที่จำหน่ายและความสะอาดของผู้ขายด้วย ควรสวมผ้ากันเปื้อนและหมวกคลุมผมเพื่อเพิ่มความมั่นใจในเรื่องของความสะอาด ทำให้ผู้บริโภคเกิดความรู้สึกต้องการซื้อสินค้าเพิ่มมากขึ้น โดยต้องมีการทำความสะอาดร้านค้าก่อนการจำหน่ายทุกครั้ง โดยอาจขอความร่วมมือเกษตรกรที่ขายของในตลาดผลัดเปลี่ยนกันในการทำความสะอาดสถานที่รวมถึงโต๊ะและภาชนะที่ใช้สำหรับวางผักขายควรทำความสะอาดก่อนนำมาวางจำหน่ายหน้าร้าน และมีการตั้งถังขยะไว้เพื่อบริการให้ลูกค้าเพราะหากลูกค้าหาถังขยะไม่พบอาจทิ้งขยะเกลื่อนกลาดได้

ในเรื่องของแหล่งจำหน่ายใกล้บ้าน/ที่ทำงาน/ใกล้โรงเรียน อาจมีการเพิ่มแหล่งจำหน่ายให้มากขึ้น โดยการสำรวจความต้องการของลูกค้าว่าต้องการให้ไปจำหน่ายเพิ่มที่ไหนมากที่สุด เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เพิ่มขึ้นได้

ในเรื่องความสะอาดสบายของสถานที่จอดรถ ควรมีป้ายบอกเส้นทางเดินรถหรือป้ายที่จอดรถภายในตลาดที่ชัดเจนเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความสะดวกสบายในการมาซื้อผัก

ด้านการส่งเสริมการตลาด

ในการตัดสินใจซื้อผักปลอดสารพิษของผู้บริโภคปัจจัยที่ให้ความสำคัญในระดับมากคือ เรื่องอรรถาธิบายของผู้ขาย การให้ใบความรู้ แนบกับสินค้า การให้ลูกค้าเข้าเยี่ยมชมแปลงปลูกผักปลอดสารพิษของกลุ่มเกษตรกร ดังนั้นผู้ขายควรมีอรรถาธิบายที่ดี มีรอยยิ้มความจริงใจ และมีความซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค อีกทั้งต้องมีการหาข้อมูลเกี่ยวกับผักปลอดสารพิษที่จำหน่ายอยู่เพื่อนำข้อมูลนั้นมาอธิบายให้กับผู้บริโภคได้ เช่น ข้อมูลประโยชน์ของผักหรือแนะนำวิธีการนำไปประกอบ

อาหารแก่ผู้บริโภครด้วย โดยอาจมีการจัดทำเอกสารแจกให้กับผู้บริโภคในการแนะนำผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อกระตุ้นการซื้อผักของผู้บริโภคได้ด้วย

เนื่องจากการลดการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เกษตรกรจึงควรตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วย โดยการรณรงค์การใช้ถุงผ้าตะกร้าหรือถุงพลาสติกที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ในการซื้อผักแต่ละครั้ง โดยอาจมีส่วนลดหรือของแถมเล็กๆ น้อยๆ ให้ผู้บริโภคเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดแรงกระตุ้นในการช่วยกันลดภาวะโลกร้อนได้

**ข้อเสนอแนะสำหรับกลุ่มหรือองค์กรที่จะสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษ
ในจังหวัดเชียงใหม่**

ด้านผลิตภัณฑ์

ควรมีการรับรองคุณภาพผักปลอดสารพิษให้แก่เกษตรกร หรือมีการตรวจสอบค่าระดับสารพิษตกค้างในผักอย่างเป็นประจำและควรแสดงตราการรับรองและระดับค่าสารเคมีให้ลูกค้าเห็นได้อย่างชัดเจนเพื่อให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจในการซื้อผักไปบริโภค

ควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการปลูกพืชที่มีความหลากหลาย ไม่ควรส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรกลุ่มเดียวกันปลูกพืชชนิดเดียวกันหมดเพราะจะทำให้สินค้าที่ไปวางจำหน่ายไม่มีความหลากหลาย อีกทั้งหากผลผลิตออกมาพร้อมกันมากๆ ก็จะทำให้ราคาสินค้าตกต่ำตามไปด้วย

ด้านราคา

ควรมีการกำหนดราคาผักปลอดสารพิษให้มีมาตรฐานราคาเดียวกันทุกที่ จึงจะทำให้เกษตรกรไม่สามารถจะลดราคาผักแข่งกัน หรือเพิ่มราคาผักบางชนิดได้เอง และควรทำป้ายแสดงราคากลางให้ผู้บริโภคเห็นได้ชัดเจน

ควรมีการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษให้มีต้นทุนที่ต่ำลง โดยการพัฒนาและปรับปรุงระบบกระบวนการผลิตเพื่อให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผักปลอดสารพิษได้ในราคาที่ไม่สูงมากนัก

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

สถานที่ในการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดสารพิษนั้น ควรคำนึงถึงความสะดวกของแหล่งจำหน่ายและมีความสะดวกสบายในการจอดรถของลูกค้าเป็นหลัก

ควรมีการส่งเสริมให้มีการกระจายสินค้าของกลุ่มเกษตรกรไปตามแหล่งชุมชนเพิ่มมากขึ้น เช่นที่ตลาดสดต่างๆ หรือในซูเปอร์มาร์เก็ต เช่นที่ท็อปซูเปอร์มาร์เก็ต เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้น

ด้านการส่งเสริมการตลาด

ควรมีการอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจในการปลูกผักปลอดสารพิษรวมถึงประโยชน์ของผักแต่ละชนิด เพื่อที่เกษตรกรจะสามารถอธิบายหรือตอบข้อซักถามเกี่ยวกับผักปลอดสารพิษแก่ลูกค้าได้ และเน้นให้เกษตรกรมีทัศนคติในการขายที่ดีเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า

ควรมีการจัดทำเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับผักปลอดสารพิษเช่น การวิธีการเลือกซื้อผักอย่างไรให้ปลอดสารหรือวิธีการล้างผักให้ปลอดสาร โดยต้องมีแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ลูกค้า

ควรมีการประชาสัมพันธ์การจัดจำหน่ายสินค้าปลอดสารพิษอย่างทั่วถึง เช่น

- การจัดทำป้ายหน้าตลาดเพื่อให้คนที่ผ่านไปมาได้ทราบวันและเวลาในการจัดจำหน่าย
- การลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หรือนิตยสารที่เกี่ยวกับสุขภาพ
- การประชาสัมพันธ์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวกับการเกษตร โดยอาจให้นักวิชาการหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการปลูกผักได้ตอบคำถามและให้ข้อมูลเกี่ยวกับผักปลอดสารพิษผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

ข้อจำกัดในการศึกษา

ข้อจำกัดในการศึกษาคั้งนี้คือ วันและเวลาของสถานที่จำหน่าย เนื่องจากสถานที่จำหน่ายเป็นตลาดนัด โดยที่ตลาดนัดศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เปิดทำการเฉพาะวันพุธ และวันเสาร์ เวลาตั้งแต่ เวลา6.00 น.- 12.00 น. และตลาดนัดโรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ เชียงใหม่ ตลาดนัดโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย และตลาดนัดโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย เปิดทำการเฉพาะวันพุธ ตั้งแต่เวลา 15.00 น. - 17.00 น. จึงอาจมีผลต่อการเลือกช่วงเวลาในการซื้อของผู้บริโภคได้